

LIMBURGS OFFENSIEF STIKSTOF

Probleem

- Stikstof houdt het land en Limburg in de greep/WACHTEN IS INMIDDELS GEEN OPTIE MEER.
- Stikstofneerslag moet (VOLGENS RECHTERLIJKE UITSPRAKEN) omlaag, om weer ruimte te krijgen.
- Provincie Limburg wil en moet natuur verbeteren (in opdracht van het Rijk en EU)
- Zo niet dan: (1) verslechtering natuur en (2) VERDERE stilstand economische ontwikkeling

RIJKSBELEID IS NOG AFWEZIG EN ONDUIDELIJK IN HOEVERRE LIMBURG HIER MEE GEHOLPEN IS. Rijksoverheid heeft ministeriële commissie onder leiding van minister-president ingesteld die begin april met generiek stikstofbeleid zou komen, duurt langer. Verwachting is dat er voor de zomer van 2025 generiek beleid ligt. Vraag is of dat voor Limburg helpend gaat zijn. Inschatting is nu niet te maken. Omdat 'Limburg' niet op haar handen wil zitten en niet gaat zitten wachten, komen we nu met eigen plan)

Oplossing

- JURIDISCH HOUDBARE AANPAK DAT OVEREIND BLIJFT BIJ DE RECHTER DIT BETEKENT.....
- Provincie Limburg presenteert een pakket aan maatregelen dat zorgt voor een (geborgde) daling van stikstofdepositie en herstel van de natuur
- Hierdoor verbetert natuur, neemt stikstofdepositie af, en komt vergunningverlening RUSTIG AAN weer op gang.

Wat gaan we doen ('LOS')

Op 23 mei a.s. bespreekt gedeputeerde Faassen DE EERSTE VERSIE VAN HET Limburgs Offensief Stikstof met Provinciale Staten. Het plan bestaat uit vijf onderdelen:

1. Gebórgd maatregelenpakket per gebied gericht op daling van stikstof (bv. aankoop, extensivering) en natuurherstel (bv. vernatting, EN uitbreiding);
2. Ontwikkeling van (generiek) provinciaal stikstofbeleid om bij te dragen aan de geborgde daling van stikstof, ook in samenhang met de ontwikkeling van de Provinciale Omgevingsvisie (overgangsgebieden rondom Natura 2000), verordening en evt. extra subsidiespoor;
3. Sterkere lobby richting het Rijk voor het nemen van landelijke generieke maatregelen en beleid;
4. Meer inzet op grensoverschrijdende samenwerking, samen met andere grensprovincies en het Rijk om kennis en ervaring te delen over de geborgde daling van stikstof in het buitenland;
5. Vergunningverlening weer op gang brengen

Kernboodschap/ambitie/verhaallijn/frame

Met het Limburgs Offensief Stikstof BRENGEN WE DE VERGUNNINGVERLENING WEER OP GANG DOOR EEN VERSNELLING VAN DE VERBETERING VAN DE NATUUR EN EEN VERSNELLING VAN DE DALING VAN DE STIKSTOFEMISSION. Natuurverbetering en economische ontwikkeling kunnen hand in hand gaan. Dat bewijzen we in Limburg. (*'Zonder investeringen in natuur wordt investeren in economische ontwikkeling een heel moeilijk verhaal'*)

Toelichting kernboodschap:

Het Limburgs Offensief Stikstof is ontworpen om aantoonbaar EN CONCREET stikstofdaling te versnellen en een tandje bij te schakelen in natuurverbetering. Dankzij het LOS moet er straks sprake zijn van een geborgde aanpak die standhoudt bij de rechter. Op die manier moet er meer ruimte ontstaan om vergunningverlening weer op gang te brengen. Zo voorkomen we dat de ontwikkeling van Limburg tot stilstand dreigt te komen en bieden we perspectief aan ondernemers en bewoners.

-> we wachten niet op Den Haag (die tijd is er niet), maar Haagse rugwind zou ZEER helpen, MET NAME OP GENERIEKE MAATREGELEN EN DE (NOOD)WETGEVING

-> we doen wat we kunnen met de middelen die we hebben

Q&A -> bij mogelijke persaandacht

Wat is het LOS?

-> Het Limburgs Offensief Stikstof. Een plan dat voorziet in een juridische geborgde aanpak om de natuur te verbeteren en vergunningverlening los te trekken.

Waarom is er een LOS nodig? Wat is de belofte van het LOS?

-> Limburg heeft het LOS nodig omdat de vergunningverlening nu vrijwel op z'n gat ligt. Dit heeft stilstand op vele terreinen als gevolg. Die stilstand is zeer onwenselijk voor de ontwikkeling van Limburg.

Wanneer begint het LOS?

-> We zijn in zekere zin al begonnen: huidige stoppersregelingen lopen al, natuurherstelmaatregelen worden al uitgevoerd. Het LOS is vooral een versnelling en intensivering van stikstofreductie, door aanvullende maatregelen.

Wanneer eindigt het LOS?

-> Het LOS is een adaptief programma, met een open einde. Dat betekent dat het blijft groeien en veranderen. Met altijd hetzelfde einddoel: betere natuur en hierdoor grotere kans op vergunningverlening.

Wat is er precies op 23 mei 2025 aan de hand met het LOS? Wat is een sonderend moment met Provinciale Staten (PS)?

-> Dit kun je zien als een 'sponsmoment'. De schrijver van het LOS, gedeputeerde Faassen, licht zijn plannen toe en PS kan hem vervolgens vragen om bepaalde delen van het plan te wijzigen.

Is het LOS voldoende om vergunningverlening weer vlot te trekken?

-> We vragen om een second opinion op het LOS om de kans zo groot mogelijk te maken dat het plan standhoudt bij de rechter.

We hebben gehoord dat de LLTB het LOS drie keer niks vindt. Wat is uw reactie hierop?

-> Er zitten maatregelen in het LOS die voor agrarisch Limburg uitdagend zijn. Het alternatief, geen LOS en dus geen extra stikstofmaatregelen, zou desastreus zijn voor agrarisch Limburg. In dat geval lopen vele ondernemers vanaf 2030 het risico vergunningen te verliezen.

Hoe verhoudt LOS zich tot stoppersregelingen voor boeren? Wat wil de Provincie Limburg nu precies met de Limburgse boeren?

-> We hebben in Limburg stoppersregelingen en blijversregelingen. Boeren zijn onmisbaar voor de toekomst van Limburg en ons land. Maar we zien ook dat het huidige agrarisch model onder druk staat. Grote stikstofuitstoters dichtbij natuurgebieden wordt gevraagd te verplaatsen, verkleinen of te stoppen.

Zijn boeren verplicht om mee te doen aan een stoppersregeling in het LOS?

-> Nee, alles gebeurt op vrijwillige basis.

Er zijn nu al stoppersregelingen en er komen nog nieuwe aan. Hoe sluiten stoppersregelingen aan bij het LOS?

-> Op dit moment is er een stoppersregeling (MGB) waarvoor 205 agrarisch ondernemers interesse hebben getoond, vanuit de hele provincie. Hierbij geldt de regel: 'wie het eerst komt die het eerst maalt'.

-> Er zal later een tweede openstelling zijn van deze regeling. Op dat moment wordt nog gericht gekeken naar agrarisch ondernemers rondom de 4 Natura2000-gebieden die nu in het LOS zijn aangewezen als prioritaire gebieden.

Is er verschil tussen Limburgse stikstofaanpak en die van andere provincies?

-> Veel hangt af van de hoeveelheid Natura2000-gebieden die een provincie heeft.

Dat zijn namelijk de natuurgebieden die je moet beschermen tegen teveel stikstofneerslag. Limburg heeft er 224, waarvan 21 gevoelig voor stikstof. In de directe omgeving van die gebieden moet je dus stikstofmaatregelen treffen. Er zijn ook provincies met slechts één Natura2000-gebied. Daar is de opgave veel kleiner.

Waar komt dat stikstof in Limburg vandaan?

-> vier bronnen zijn het grootst: buitenland, agrarisch ondernemers, industrie en verkeer

-> hoe zuidelijker je reist, hoe groter de neerslag van stikstof uit het buitenland is, in Noord-Limburg zo'n 40%, in Zuid-Limburg zo'n 70%.

Oorspronkelijk zou het LOS op 1 juli worden vastgesteld. Hoezo wordt dit nu uitgesteld naar 1 september?

-> Het stikstofdossier raakt velen en houdt de gemoederen bezig 'bij iedereen die wat wil ondernemen'. We pakken twee extra maanden voor een zo breed mogelijk draagvlak voor de aanpak.

Vraag?

Vraag?

Vraag?

(Communicatieve) verhouding tot stakeholders

Limburgse natuurorganisaties -> we werken samen met verschillende natuurorganisaties en terreinbeheerders. In communicatie besteden we de komende maanden meer aandacht aan natuurontwikkeling, nieuwe natuur, verbetering N2000-gebieden.

Limburgse boeren -> we brengen LLTB tijdig op de hoogte van onze plannen in een poging om van LLTB een steunzender te maken voor de Limburgse plannen. We laten tevreden boeren aan het woord die innoveren, verplaatsen of stoppen en iets anders zijn gaan doen.

Andere Limburgse ondernemers -> we communiceren op momenten dat er duidelijkheid is over het perspectief voor ondernemers. We zijn alert op een overdaad aan 'procesberichten' die enkel vertellen dat er wordt nagedacht/geschreven aan plannen.

Limburgers, algemeen publiek -> kort na afloop van sonderend moment op 23 mei zetten we gedeputeerde Faassen in voor bredere algemene communicatie in regionale media. Boodschap: natuurverbetering en economische ontwikkeling móeten in Limburg hand in hand kunnen gaan. Dat maken we mogelijk en laten we zien.

Rijksoverheid -> we kiezen in communicatie voor een houding waarbij alles wat de Rijksoverheid introduceert aan helpend generiek beleid 'mooi meegenomen' is en waar Rijksoverheid een richting kiest die Limburg in de weg zit, schuwen we er niet voor dit te benoemen.

Andere provincies -> we zijn op de hoogte van wat andere provincies ondernemen op het gebied van stikstof, maar zijn niet afhankelijk van andere provincies of IPO voor onze eigen voortgang. Gezamenlijke, collectieve communicatie van alle provincies samen is secundair aan ons eigen verhaal.

Limburgse gemeenten -> in de prioritaire gebieden (de gebieden die gekozen gaan worden om het snelst resultaat te boeken) zoeken we meer gezamenlijkheid in communicatie met de betrokken gemeente(n), omdat we daar de vergunningverlening als eerste op gang willen brengen.

Vlaanderen, Wallonië, Nordrhein-Westfalen -> we zijn voor Limburgers die de Provincie volgen zichtbaar in contact met onze buurlanden, investeren in de relaties en maken inzichtelijk hoe stikstofneerslag grenzen overschrijdt en dus een gezamenlijke, internationale uitdaging is.

‘Ingrediënten’ om mijlpalen mee te markeren (tijdlijn)

Op 23 mei a.s. wordt het concept LOS besproken. In het programma krijgen we een aantal ‘Ingrediënten’ die wel of niet geschikt zijn om in communicatie te gebruiken. **Groene** ingrediënten uit de aanpak zijn de ingrediënten waar we de communicatie rondom optuigen.

1. Een juridische redeneerlijn die vertelt over het **geborgd maatregelenpakket** waardoor weer vergunningen verleend kunnen worden -> *Het is zaak het geborgd maatregelenpakket helder te kunnen presenteren (concreet, plaatjes, etc.) aan onze stakeholders.*
2. **Opgave per gebied, reeds bekende maatregelen** en nog te onderzoeken middelen en instrumenten -> *In communicatie willen we de opgave per gebied uiteen zetten en de bestaande maatregelen toelichten. Nog te onderzoeken middelen en instrumenten zijn pas interessant in communicatie zodra ze definitief inzetbaar zijn.*
3. Nog te ontwikkelen beleid (stikstof, buitenland, vergunningen) -> *we zetten geen communicatiecapaciteit in voor wat nog niet zeker is.*
4. Realisatiestrategie: hierin wordt gesproken over drie ingrediënten: **Uitvoeringsplan 2025-2027**, Monitoringsplan, periodieke bijstelling -> het Uitvoeringsplan is aantrekkelijk voor communicatie indien het concreet (wat gaan we doen) in de tijd te plaatsen is (wanneer gaan we dit doen).

Belangrijk in communicatie: startpunt, gewenst ‘eindplaatje’ en voortgang ‘onderweg’

Het is zaak om ‘LOS’ zo begrijpelijk mogelijk en concreet mogelijk te kunnen presenteren. Liefst kunnen we de gebieden uitlichten waar onze ambitie aan het waarmaken zijn: natuurontwikkeling en economische ontwikkeling hand in hand laten gaan.

Dit betekent idealiter:

Startpunt

- kaart van Limburg met alle N2000-gebieden waar werk aan de winkel is
- gebieden gemarkeerd waar we gaan beginnen
- helder maken welke maatregelen er in welke gebieden al getroffen zijn en welke er nog aan zitten te komen

Gewenst eindplaatje

- dit is uitermate lastig en diffuus, omdat stikstofreductie een continue opgave zal zijn en blijven. Het werk is in zekere zin dus nooit af. We werken toe naar een Limburg waarin de natuur voldoende floreert en (omdat die natuur voldoende floreert) economische initiatieven mogelijk blijven.
- het ‘eindplaatje’ is dus feitelijk eerder een ‘monitor’ waarvan we eens in de zoveel tijd een printscreen kunnen maken om vooruitgang mee aan te tonen. Die vooruitgang kunnen we *per gebied* tonen via de optelsom -> ‘positieve impact op

natuurherstel' + hoeveelheid vergunningen die *on hold* stonden en nu zijn verleend + een verhaal over hoe de inzet van beschikbare financiële middelen rendeert in het gebied

Voortgang 'onderweg'

- voortgang monitoren en aantoonbare voortgang communiceren
- laten zien hoe het programma groeit (met welke maatregelen, met welke voortgang)
- per gebied laten zien hoe achteruitgang natuur wordt gestopt, waar draagvlak is, waar PAS-melders gelegaliseerd worden, waar maatschappelijke ambities weer gerealiseerd worden (dankzij losgetrokken vergunningverlening)

Beeldende/sprekende voorbeelden

Wat kan COM na 23 mei/1 juli 'in de etalage' zetten?

Idealiter:

Na debat 23 mei:

- > de eerste meest kansrijke gebieden waar we aan de slag gaan

Later:

- > bericht over toename in afgifte aantallen natuurvergunningen

Later (na de zomer):

- > de eerste PAS-melder die weer 'los' is

(Risico: actieve communicatie kan tegenstanders verleiden te gaan procederen)

Nog later (2 jaar? Na APK van de natuurdoelanalyses):

- > het eerste natuurgebied dat weer op groen staat